

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/224112,W-Warszawie-otworzyliśmy-wystawę-plenerowa-IPN-Stanisław-Mierzwa.html>
27.02.2026, 17:44

[Następny](#)

[Powrót](#)

W Warszawie otworzyliśmy wystawę plenerową IPN „Stanisław Mierzwa”

24 czerwca 2025 r. w Muzeum Niepodległości w Warszawie zaprezentowaliśmy plenerową wystawę elementarną o Stanisławie Mierzwie. W wernisażu wziął udział zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma.

24.06.2025

[Stanisław Mierzwa](#)

- Ruch ludowy od zarania dążył najpierw do odzyskania niepodległości, a potem do jej utrzymania. Szczególne znaczenie miało to w czasie II wojny światowej, gdy polska wieś nie tylko opowiedziała się za Polskim Państwem Podziemnym, ale też utworzyła własną organizację zbrojną - Bataliony Chłopskie - które w roku 1943 połączyły się z Armią Krajową. Właśnie w tę niepodległościową działalność szczególnie zaangażowany był Stanisław Mierzwa

- podkreślił zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, otwierając wystawę.

Ekspozycja, przygotowana przez Archiwum IPN w związku ze 120. rocznicą urodzin i 40. rocznicą śmierci Stanisława Mierzwę, przedstawia biografię tego wybitnego działacza ludowego, najbliższego współpracownika Wincentego Witosa, prawnika, zawsze myślącego kategoriami dobra Polski.

* * *

Stanisław Mierzwa urodził się 27 stycznia 1905 roku we wsi Biskupice Radłowskie. W 1934 roku ukończył prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z ruchem ludowym związany był od okresu studiów. Początkowo działał w Polskiej Akademickiej Młodzieży Ludowej i w Związku Młodzieży Wiejskiej RP „Wici”. W 1931 r. wstąpił do Stronnictwa Ludowego, a już w 1935 roku wybrany został do Naczelnego Komitetu Wykonawczego partii. Podczas okupacji niemieckiej współtworzył konspiracyjne SL „Roch” w Małopolsce. W październiku 1943 roku wszedł w skład Centralnego Komitetu Ruchu Ludowego SL. Jako przedstawiciel ludowców zasiadał w krakowskim Międzypartyjnym Komitecie Politycznym. Po utworzeniu w styczniu 1944 r. Rady Jedności Narodowej – substytutu podziemnego parlamentu – został jej członkiem. Aresztowany przez NKWD w końcu marca 1945 roku wraz z innymi przywódcami Polski Podziemnej, został w procesie szesnastu skazany na cztery miesiące więzienia. Na początku sierpnia wrócił do kraju, a w październiku rozpoczął praktykę adwokacką w Krakowie. Przystąpił do Polskiego Stronnictwa Ludowego, stając się członkiem władz tej największej siły opozycyjnej w kraju. W 1946 roku został aresztowany przez UB i skazany na 10 lat więzienia. Po zwolnieniu w 1953 roku wrócił do pracy w adwokaturze. Do końca życia był inwigilowany przez komunistyczny aparat represji. Poświęcił się działalności na rzecz upamiętnienia premiera Witosa – był m.in. inicjatorem utworzenia Muzeum Wincentego Witosa (otwartego w grudniu 1971). Stanisław Mierzwa zmarł 10 października 1985 roku w Krakowie. Pochowany został w Wierchosławicach.

Więcej:

- [Wystawa elementarna „Stanisław Mierzwa”](#)

- [Archiwum Pełne Pamięci – Tysiąc fotografii z prywatnych zbiorów Stanisława Mierzwę](#)
- [Mateusz Szpytma: *Wincenty Witos i Stanisław Mierzwa. Ludowcy w służbie Rzeczypospolitej*](#)
- [E-book: *Stanisław Mierzwa 1905–1985. Ludowiec i działacz niepodległościowy*, red. nauk. Mateusz Szpytma](#)
- [Radosław Kurek, *Stanisław Mierzwa 1905–1985*, Warszawa 2025](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Stanisław Mierzwa

Wystawa

Powiązane wiadomości

Dyskusja o albumie „Stanisław Mierzwa 1905–1985”